

24

Культурно-Історична Бібліотека

під ред. Проф. Д. І. БАГАЛІЯ.

• • • •

N⁴

Проф. М. Ф. СУМЦОВ.

СЛОБОЖАНЕ

Історично-
Етнографична
Розвідка.

ЦЕНТРАЛЬНА БІБЛІОКА
СЛОВОЖАНІ

28445

М 53205
19 47 34

8

ВИДАВНИЦТВО „СОЮЗ“
Харківського Кредитового Союзу Кооперативів.
1918.

8

Что наскоро прошу
всюх присяжных
дорогих памяток
своей житейки

Проф. М. Симозов

П е р е д м о в а.

РОСІЙСЬКА держава, з протятом віків усе більш поширяючись, обхопила безліч країв і народів. Коли було подивишся на mapu (географичну карту), то одразу в очі кидався її величезний розмір. Здавалась вона незмірно могутньою; але пішла розруха, і страшенно великий будинок, який складали сотнями літ, повалився за де-кілька місяців. Вийшло це нечуване в історії з'явище через те, що краї і народи були пригноблені. На їх гнобительство державний нарід задарма тратив сили, не дуже турбуючись що для власного поліпшення. Усі потрібні реформи відкладались, як то кажуть, в довгу скриньку. Людям без кінця морочили голову обіцянками. Ні один край не мав досить простору для культурного розвитку. Самий багатий, численний по людності край—Україна—був знищений гнобительством уряду, заборонами мови і школи, утисками; деморалізований у всіх верхніх верствах своєї людності призвичкою запобігати перед урядом; попсований зросійщеною школою—низкою, середньою і вищою, пристосованими для того, щоб викорінити усяке національне місцеве почуття і всяку національну місцеву свідомість.

Очевидно, життя на Україні повинно піти іншим шляхом. В першу чергу треба звернутись до відродження і поширення національного українського почуття і свідомості.